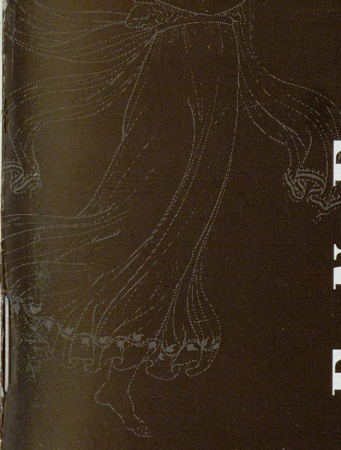
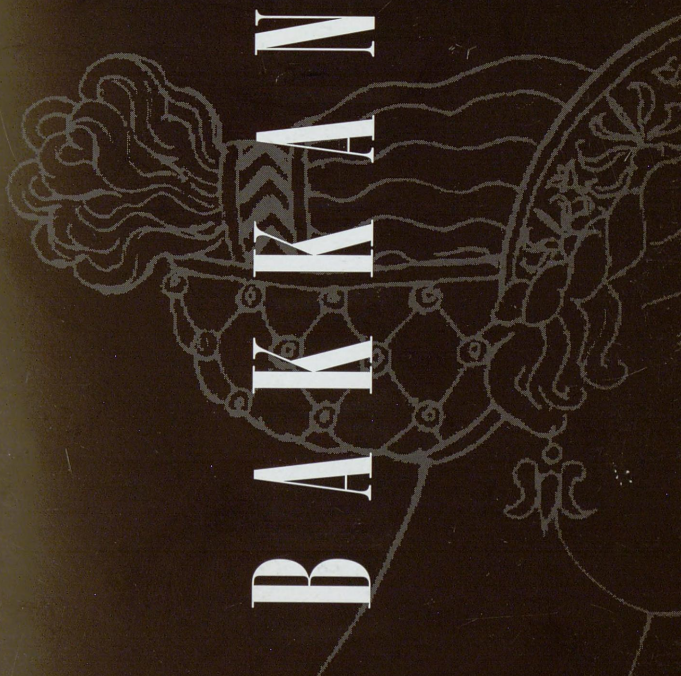

BAKKA NTI NVE NE

BAKKANTINNENE

Et musikkdramatisk verk av

Håkon Berge,

basert på Evripides' tragedie,

tilrettelagt av

Bentein Baardson og Bodil Kvamme

Norsk gjendiktning

Georg Johannesen

Komponist: **Håkon Berge**

Regi: **Bentein Baardson**

Scenografi og kostymer:

Kari Gravklev

Koreografi: **Torill Bernatek**

Dramaturg: **Bodil Kvamme**

Dirigent: **Ingar Bergby**

SANGSOLISTER

Dionysos: **Guri Egge**

Pentevs: **Njål Sparbo**

Kadmos: **Ketil Hugaas**

Agave: **Anne M. Eikaas**

Tiresias: **Berte Synnøve Taraldsen**

SKUESPILLERE

Korfører: **Bjørn Willberg Andersen**

Korfører: **Merete Armand**

Korfører: **Gerald Pettersen**

Korfører: **Unni Kristin Skagestad**

Korfører: **Sissel Ingri Tank-Nielsen**

Gjeter: **Anders Mordal**

DANSERE

Suzie Davies

Kristin Francke

Jens Graff

Johanna Jonasson

Lena Meland

Henriette Slorer

Henriette Blakstad

Line Tørmoen

MUSIKERE

BIT 20 ENSEMBLE

Fløyte / piccolofløyte: **Ingela Øien**

Fløyte / piccolofløyte: **Line Gulbrandsen**

Klarinett / bassklarinett: **Håkon Nilsen**

Klarinett / bassklarinett: **Bengt Florvåg**

Fagott: **Oddmund Økland**

Horn: **Christian Holter**

Trompet: **Lasse Rossing**

Trombone: **John-Arild Suther**

Slagverk: **Ingar Ben. Nordby**

Slagverk: **Rolf K. Seldal**

Tangentinstrumenter: **Jarle Rotevatn**

Fiolin: **Trond Sæverud**

Fiolin: **Kari Mouritzen**

Bratsj: **Ilze Klava**

Cello: **Sally Guenther**

Kontrabass: **Janne Johansson**

FRA DNS

El-bass: **Knut Skodvin**

Slagverk: **Harald Mæland**

Saksofon: **Jan Kåre Hystad**

KORSANGERE

Sopran

Agnes Gullberg
Teresa Fersum
Bente Finserås
Sølvi M. Hansen
Isabelle Henry
Nanna-Beth Konglevoll
Ingrid Johanne Lomeland
Florence Zurstrassen

Alt

Anne Ma Bakke
Linda Børnes
Silje Folkedal
Randi Kalgraff
Ruth Larsen
Jeanett Magnussen

Tenor

David Fielder
Edvard Rieber-Mohn
Arne Magnar Rygg
Dag Skarstein

Bass

Oddbjørn Hanto
Svein Haukenes
Bent Kvalvik
likka Leppænen
Jan M.A. Steinbakken

Inspisient: **Kjell Arve Vorland**
Orkesterinspisient: **Ragnvald Wernøe**
Lyddesign: **Bjarte Våge**
Lysdesign: **Arne Kambestad**
Sminke: **Margot Ystebø**
Scenemester: **Tom Bjørkly / Frank Bjørø**
Sufflør: **Nikolina Wiberg**
Rekvisitør: **Cathrine Hopstock**
/ **Dorthe Mowinckel Keyser**

Prosjektleder: **Øyvind Eskildsen**

Musikkopptak: Team Studio / Frode Ytre-Arne.

Fotografering eller lydbåndopptak
under forestillingen er ikke tillatt.

Bruk av mobiltelefon må ikke forekomme i teatersalongen.

Et samarbeidsprosjekt mellom Festspillene i Bergen,
BIT 20 Ensemble, Nye Carte Blanche,
Bergen Filharmoniske Kor og Den Nationale Scene.

Forestillingen varer ca. 1t 10 min. Ingen pause.

**Urpremiere DNS Store Scene
til Festspillene, 21. mai 1997**

Dionysos er en mannlig gud, men han har en mykhet, en sensualitet og en følsomhet som grekerne vanligvis assosierer med kvinner. Han har en ung spenstig manns fulle kraft og energi, men en ung kvinnes hele eleganse, sjarme og skjønnhet.

Charles Segal: Dionysiac Poetics and Euripide' Bacchae, Princeton University, 1982

I *Bakkantinnene* møter vi i hovedrollen en gud som til dels optrer forkledd, delvis som gud. Hans bakgrunn var voldsom helt fra starten av. Guden Zeus forførte Semele, datter til Kadmos, og når den sjalu Hera fikk greie på at Semele var gravid, lyktes det henne med list å tilitetgjøre Semele. Zeus beskyttet sin ufødte sønn i sin egen kropp til det var på tide å føde ham. Dionysos fikk vokse opp forkledd som kvinne, for å gjemme seg for den rasende Hera. Når skuespillet starter har han vendt tilbake til Hellas og Theben etter mange og lange vandringer verden over.

*Tom Moore: Puer Papers, Artemis and the Puer,
Irvings Spring, 1979*

Ikke under noen omstendighet kommer Dionysos og forkynner en bedre skjebne i en hinsides verden. Han maner ikke til flukt fra verden eller hevder at det er sjelene som gjennom et asketisk levesett får adgang til udødelighet. Tvert imot må menneskene akseptere at de er dødelige, vite at de ingenting er overfor de krefter som på alle hold oversvømmer dem og derfor kan utslette dem.

*Jean-Pierre Vernant:
Den maskerte Dionysos i
Euripides' Bakkantinnene,
Fenix 4/86.*

*Selv om teatret, operaen, dansen
og musikken som
regel har sitt utgangspunkt i et enkelt menneskes
grunnidé, er vi til de grader en
kollektiv kunstart.*

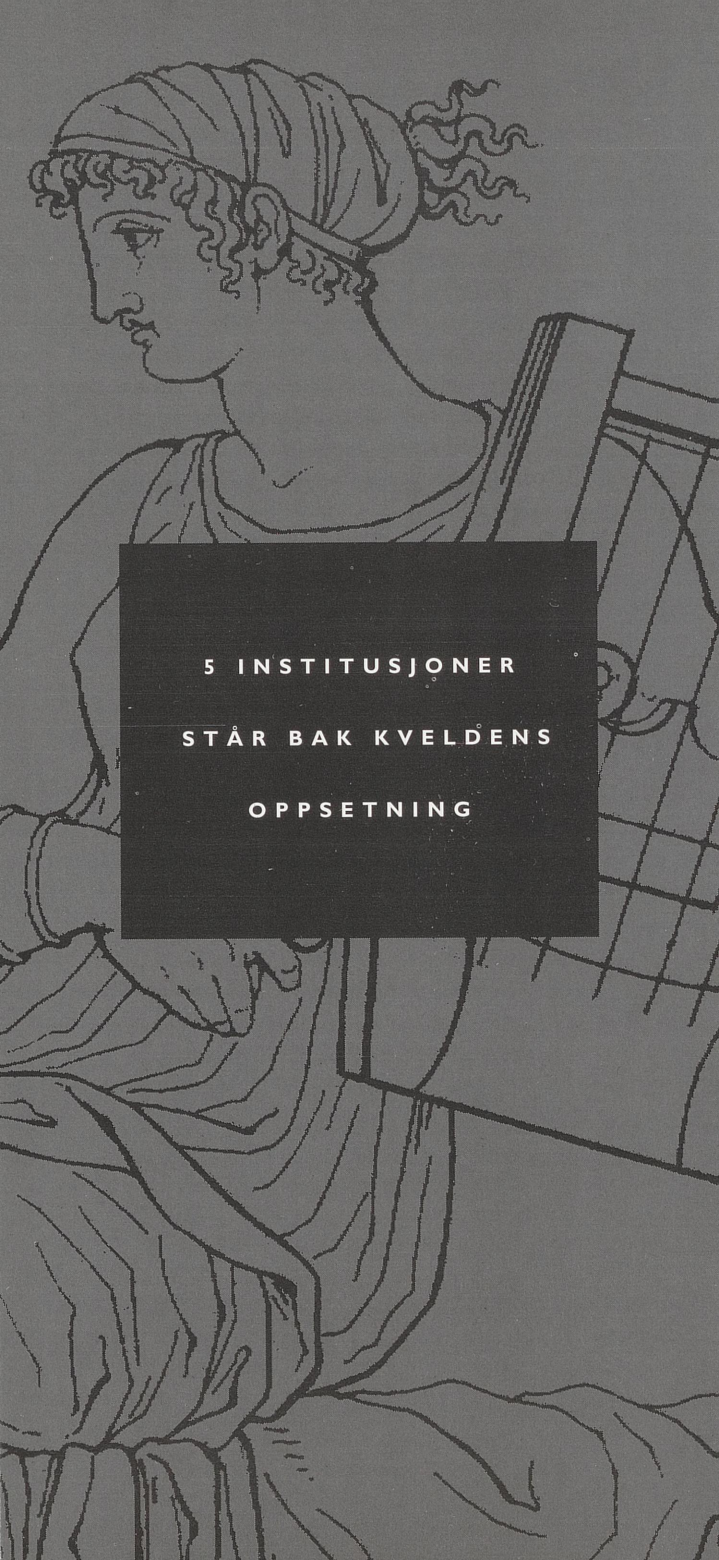
*Da er det dobbelt hyggelig å kunne utvide våre
erfaringer og bekjentskaper med andre yrkes-
grupper som vi er beslektet med,
men som vi omgås altfor lite med.*

*Det gir spenning i rommet, gir oss ny kunnskap
om hverandres arbeidsfelt og er med på å rive
ned myter som er oppstått nettopp av mangel på
kommunikasjon.*

KETIL EGGE

(1950 - 1997)

Prosjektets fadder, teatersjef ved
Den Nationale Scene 1996

5 INSTITUSJONER
STÅR BAK KVELDENS
OPPSETNING

Festspillene i Bergen

Ett av kjennetegnene ved årets Festspillene i Bergen - de 45. i rekken - er mangfold og mangesidighet. Flere av forestillingene bærer preg av tverrkunstnerisk samarbeid. I kveld ser vi hvordan nyskrevet norsk musikk, drama, resitasjon og dans er satt sammen til ett uttrykk, til en annerledes og original opplevelse av denne 2400 år gamle tragedien av Evripides. Festspillenes profil er å være en internasjonal møteplass for nyskaping, ideer og tverrfaglig samarbeid. Som knutepunkt-institusjon er det en målsetning å bringe sammen kulturkrefter, regionale og nasjonale, til slike kunstneriske fellesløft som *Bakkantinnene* representerer. Festspillene er derfor med stolthet og glede partner i denne musikk-dramatiske produksjonen, som får sitt første møte med publikum på Festspillenes åpningsdag!

BIT 20 Ensemble

BIT 20 Ensemble har plassert seg som et av Norges fremste kammerensembler, med en svært høy konsertaktivitet. Virksomheten består også av pedagogiske prosjekt, radio- og CD-produksjoner, turneer i inn- og utland samt moderne musikkteater. I 1993 ble ensemblet tildelt prisen «Årets utøver» av Norsk Komponistforening. BIT 20 Ensemble ble stiftet i Bergen i 1989 og har som målsetting å fremme kunstmusikk nasjonalt og internasjonalt. Ensemblet deltar i «Fondation 3», som er et langsiktig samarbeid mellom kammerensembler fra Norge, Sverige og Frankrike, et prosjekt som vil forsterke ensemblets internasjonale posisjon. Årets samarbeid på DNS er en videreføring av vinterens småsceneproduksjon *The Man who mistook his Wife for a Hat*.

Nye Carte Blanche

Nye Carte Blanche ønsker å presentere moderne dans som gir gode opplevelser av estetikk, humor, glede, menneskelig innsikt og den nærmest uforklarlige fascinasjonen som oppleves i møte med kunst. Som Norges eneste moderne danseensemble med full offentlig støtte, arbeides det for å presentere dansekunst av høy kvalitet til et bredt spekter av publikummere. I tillegg til forestillinger ved den faste scenen Danseteatret, gjestespiller og turnerer kompaniet i inn- og utland. Det anses også som viktig å delta i samarbeidsprosjekter med andre kulturinstitusjoner. Et fellesprosjekt som *Bakkantinnene* gir dansen nye omgivelser å operere i, samtidig som det etableres gode forutsetninger for utvikling av spennende scenekunst.

Bergen Filharmoniske Kor

Bergen Filharmoniske Kor er et amatørkor som er tilknyttet Bergen Filharmoniske Orkester. Koret har vært med helt siden starten i 1765, men i 1919 fikk koret egne lover og eget styre, derfor regnes den egentlige alderen fra da av. Korets oppgave er, som ledd i Stiftelsen Harmoniens virke, å fremføre alle slags korverk med orkester. Koret har dessuten opptrådt med konserter i egen regi. I dag teller koret ca. 80 medlemmer. Blant enkeltpersoner som har hatt stor betydning for koret er Edvard Grieg, som var kjent og beryktet for sin strenge disiplin, noe som medførte at korsangen ble betydelig hevet. Hvert år opptrer koret sammen med Bergen Filharmoniske Orkester i to til fem oppsetninger.

Den Nationale Scene

Med sitt opphav i Det Norske Theater, som fiolinisten Ole Bull grunnla i 1850, er Den Nationale Scene Norges eldste faste teater. Like fra starten har det hatt en sentral posisjon i norsk kulturliv, og er som 100% statseid fra 1995 ett av våre nasjonale teatre. Institusjonen har i dag 140 fast ansatte medarbeidere og spiller på tre scener i teaters vakre jugendbygning fra 1909. Den Nationale Scene søker å presentere et bredt spekter av scenekunst, også i form av prosjekter der skuespillerne og dramaet møter andre kunstformer. Ketil Egge, teatersjef i 1996-sesongen og hovedarkitekten bak kveldens oppsetning, virkeliggjorde denne tanken. Samproduksjonen *Bakkantinnene* er et direkte utslag av ønsket om å utløse en del av den energien som ligger i spenningsfeltet mellom ulike kunstgrener og institusjoner i Bergen.

Tilskuddspartnere til oppsetningen:

Kavlis Almennyttige Fond
Fond for Utøvende Kunstnere

Vi har gleden av å presentere:

HÅKON BERGE

Håkon Berges nyskrevne musikk er selve navet i hjulet i kveldens oppsetning. Han har komponert for opera, film og TV, men vil være best kjent for sitt arbeid nettopp med scenemusikk - senest i *Garman & Worse & Co.* Fra midten av 1970-tallet var han med i teamet omkring Kjetil Bang-Hansen, med Rogaland Teater, Den Nationale Scene og Nationaltheatret som virkefelt. Som frilanser har han vært musikk sjef, komponist og dirigent ved alle større institusjonsteatre i Norge og har skrevet musikk til over 70 oppsetninger. Ved DNS gjelder dette fra de siste 5 år: *Peter Pan*, *Hamletmaskinen*, Shakespeare-oppsetningene *Titus Andronicus*, *Store ord og tapte kyss* og *En midsommernattsdrøm* i 93 og *Helligtrekongersaften* to år senere, 1995-sesongens burleske *Var det i går eller på trikken?* og endelig Skram-oppsetningen *I morgen er jeg ikke her*, i fjor høst. Håkon Berge var formann i Norsk Komponistforening fra 1991 og frem til han fikk avløsning i vår.

BENTEIN BAARDSON OG BODIL KVAMME

Oppsetningens instruktør, Bentein Baardson, har under marsjen også denne gangen hatt et svært nært samarbeid med Bodil Kvamme, prosjektets dramaturg. Sammen har de

tilrettelagt librettoen for *Bakkatinnene* for scenen. Her på berget vil de ikke minst bli husket for det som er blitt stående som Den Nationale Scenes største løft noensinne, den rystende sceneversjonen av Amalie Skrams *Hellemyrsfolket*, fremført i Teatergarasjen i 1992. Til Bergen kommer de to parhestene mer eller mindre direkte fra Stavanger, hvor de med en over fire timer lang forestilling har lost Stavangerpublikummet gjennom to av Alexander Kiellands mest kjente bøker, *Garman og Worse* og *Skipper Worse*, til 50-års jubileet for Rogaland Teater.

KARI GRAVKLEV

Kari Gravklev har gjestet de fleste norske teatre som scenograf, men er siden 1990 fast ansatt ved Det Norske Teatret i Oslo. Internasjonalt har hun arbeidet bl.a. ved Dramaten i Stockholm, Det Kongelige Theater i København, Århus Teater, Le Grand Theatre i Geneve, Lyric Opera i Chicago, og hun kommer nå direkte fra Grand Opera i Houston. I tillegg til kveldens instruktør har hun i særlig grad samarbeidet med Stein Winge, innen et

vidt spekter av drama og opera, både klassisk og moderne.

For et internasjonalt publikum vil hun - alle sine sceneoppdrag til tross - være best kjent for kostymene til åpnings- og avslutningsseremonien til OL på Lillehammer i 1994, også den gang i nært arbeidsfelleskap med duoen Baardson / Kvamme. Kari Gravklev løste vårens første DNS-oppgave med stort hell i Ödön von Horváths *Tro, håp og kjærlighet*.

TORILL BERNATEK

Torill Bernatek er tilbake igjen på Den Nationale Scene, syv år etter oppgaven som koreograf i Norvald Tveit og Henning Sommerros suksessmusikal *Splint!*

Etter å ha fullført koreografilinjen ved Statens Balletthøyskole i 1983

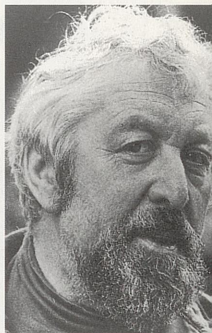
gjennomførte hun en serie studiereiser - til New York, Roma, Paris og Amsterdam. Parallelt med dette, og i årene frem til i dag, fulgte koreografiske arbeider i ulike sammenhenger - fra arbeider ved Den

Norske Opera, via Ung Nordisk teaterfestival i Stockholm, Black Box Teater og Slurpen i Oslo, til avslutningsforestillinger ved Statens Balletthøyskole, vignetter under seiersseremoniene under OL i Lillehammer og *Spelet om Heilag Olav* på Stiklestad i 1996.

GEORG JOHANNESSEN

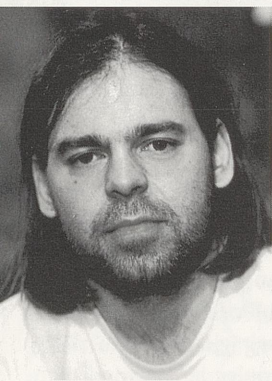
Georg Johannesen står for den norske oversettelsen (1971) av Evripides' tragedie. Han romandebuterte i 1957. Hans mangesidige og omfattende forfatterskap inkluderer dikt- og essaysamlinger, romaner, dramatik, lærebøker i retorikk og - som vi ser et eksempel på i kveld - gjendiktninger. Av venner regnes han i dag for å være en av landets mest særpregede forfattere: «rabulist, klassisist, boklærd og kjuagutt, uberegnelig og trofast - i sine angrep på de døde holdninger og sitt forsvar for det som peker mot livet.» Denne kunstmalende universitetslæreren er en av de få kulturpersonligheter som alltid har betraktet konflikt som noe nødvendig og positivt. Georg Johannesen var Festspilldikter i Bergen i 1995.

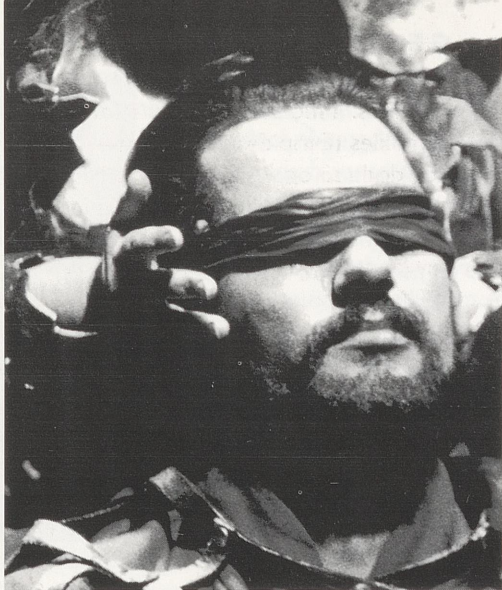

INGAR BERGBY

Ingar Bergby er kveldens dirigent. Han er utdannet i direksjon ved Norges Musikkhøgskole. Videre har han studert med professor Jorma Panula ved Sibelius-akademiet i Helsinki.

Han har vunnet flere internasjonale priser og ønsker å profilere seg på det tyvende århundres repertoar, først og fremst vår tids sentrale verker innen orkesterlitteraturen. I egenskap av fast dirigent for BIT, 20 Ensemble kunne DNS-publikummet stifte bekjentskap med ham i forbindelse med årsskiftets samarbeidsprosjekt på Småscenen, *The Man who mistook his Wife for a Hat*.

Dikteren Evripides og hans siste tragedie

BAKKANTINNENE

Av Tore Frost

Den greske tragediedikter Evripides er den siste av «de tre store» innen den klassiske tragediediktning i 5. århundre f.Kr. Den greske tragedie var opprinnelig ikke noen litterær genre, men utviklet seg fra kulturritualene i de greske mysteriereligionene, særlig Dionysoskulten, til å bli en politisk institusjon i bystaten Athen med tragediedikterne Aischylos og Sofokles som banebrytere. Hos disse diktere hører tragedien hjemme innen de årvisse festhøytider, de store Dionysiene, da Athen feiret seg selv og sine demokratiske reformer. Tre utvalgte tragediediktere konkurrerte om prisen med tragedier som først og fremst var beregnet på å bli oppført og hvor det athenske publikum forventet å kjenne seg igjen i møtet med det mytiske stoff. Hos Aischylos og Sofokles får derfor tragediene ofte like meget karakter av å være dramatiserte valgtaler, rettet mot samtidens politiske brytninger, som de har karakter av å være tidlig diktning.

Ekspérimenterte med tragediens utforming

Ikke så hos Evripides. I motsetning til sine forgjengere Aischylos og Sofokles (Evripides var forresten bare ti år yngre enn Sofokles og døde så og si samtidig med ham), engasjerte ikke Evripides seg synderlig i sin tids politiske liv. Han later til å ha levet et liv som litterat og det er vel først med ham at den greske tragedie blir til litteratur i ordets egentlige betydning. I Evripides' tragedier finner vi utviklet en finslepen form for sitatkunst, hvor synspunkter formulert av samtidens intellektuelle (solistene) fant sin vei inn i hans tragediediktning. Han var samtidig en dikter som uavlatelig eksperimenterte med tragedienes litterære utforming, noe som gjør det så vanskelig å ta noe sikkert standpunkt til hans politiske og religiøse mentalitet. Noen vil hevde det stikk motsatte, at han i sin diktning avslører agnostikerens religiøse lengsler og alvor.

Irrasjonelle krefter styrer hovedfigurene

Evripides er uansett en dikter som på en smertefull måte må ha vært merket av sin samtids redselsfulle borgerkrig mellom de to rivaliserende bystatene Athen og Sparta, en krig som skulle komme til å ødelegge og knuse de humanitetsidealer og den kulturoptimisme som preget første halvdel av 5. århundre.

Således finner man ikke de store og opphøyede helter i Evripides' tragediediktning. I motsetning til hos Aischylos og til dels hos Sofokles er det ikke noe heroisk format over hovedpersonene i Evripides' tragedier. Dette er nok hovedårsaken til at han bare vant 4 førstepriser i sin levetid, til tross for at han var den av de tre som skrev flest tragedier. Hovedpersonene er gjennomgående svake av karakter, ledes lett av andre, de er ofte forrykte og moralsk vakleворne. Det er i det hele tatt karakteristisk for Evripides at han lar de tragiske hovedpersoner være ofre for irrasjonelle krefter, enten de slår ut i form av rått maktbegjær eller vill angst. Til tross for at han, i likhet med sine forgjengere, skriver i tragediens tradisjonelle form om mytiske skikkelser, guder og gudinner, så skinner det menneskelige hele tiden gjennom. De mytiske helter er kommet ned på jorden og hører så definitivt hjemme i verden og i tiden.

Dionysos-kulten dokumentert

Det er mot denne bakgrunn vi må forholde oss til Evripides' tragedie *Bakkantinnene*. Han har nå trukket seg tilbake fra Athen og skriver sine siste tragedier i Makedonia som hoffskribent ved det makedonske kongehus. Her i nord stifter han kontakt med Dionysos-kulten, som i hans siste leveår ble selve hovedtemaet i det som skulle bli hans siste tragedie. Resultatet kjenner vi i form av en tragedie med en skakende villskap over seg, hvor tragedien som litteratur for første gang i Evripides' diktning smelter sammen med det kultliv tragedien opprinnelig sprang ut av: de dionysiske orgiene.

Dionysos, naturens og rusens gud, er i sitt kultliv omgitt av kvinner: de dansende meneader og de rasende bakkantinner. Mot dette kvinnelige fellesskap i ekstase og rus står statsmannen, kong Penthevs av Theben, som med sin sofistikerte distanse dermed også forbereder sin tragiske død som offer for sin mors bakkantiske raseri. Her er ødipale overtoner, her er dybdeboringer inn i den mannlige og kvinnelige psyke, med gudens transformasjoner som en vill og rystende irrasjonell skjebneatmosfære omkring tragediens ubønhørlige gang.

Det ligger en slags historisk ironi i det faktum at denne tragedien, den siste fra Evripides' hånd, samtidig skulle komme til å markere avslutningen på de klassiske tragedier. I og med sitt verk *Bakkantinnene* har Evripides ført tragedien tilbake til dens kultiske utspring, så og si bidradd til å la tragedien bli forsonet med seg selv. Hvorvidt dette også er et uttrykk for at Evripides dermed var kommet frem til en forsoning i omgangen med sin tids kultliv, står fortsatt like åpent. Han er her, som i sine øvrige verker, dikteren som utelukkende lever i og med sin egen diktning.

Hasardiøst prosjekt?

Til tross for, eller kanskje det nettopp er på grunn av, *Bakkantinnenes* unike posisjon som ett av antikkens mester-verker, så er det grunn til å peke på en merkverdighet som preger denne tragedies virkningshistorie i nyere tid: ingen dramatisering er gått over i historien som noen stor teater-suksess. Dette understreker bare ytterligere hvor krevende denne tragedie er, noe forøvrig allerede Goethe bemerket.

Det er derfor noe halsbrekkende hasardiøst over denne teateroppsetningen av *Bakkantinnene*. Med komponisten Håkon Berges nylagede musikk og dikteren Georg Johannesens lyriske gjendiktning til norsk, har DNS i alle fall sørget for at det ligger spenning i luften over Festspillenes åpning i år.

Artikkelforfatteren er magister i filosofi ved Universitetet i Oslo.

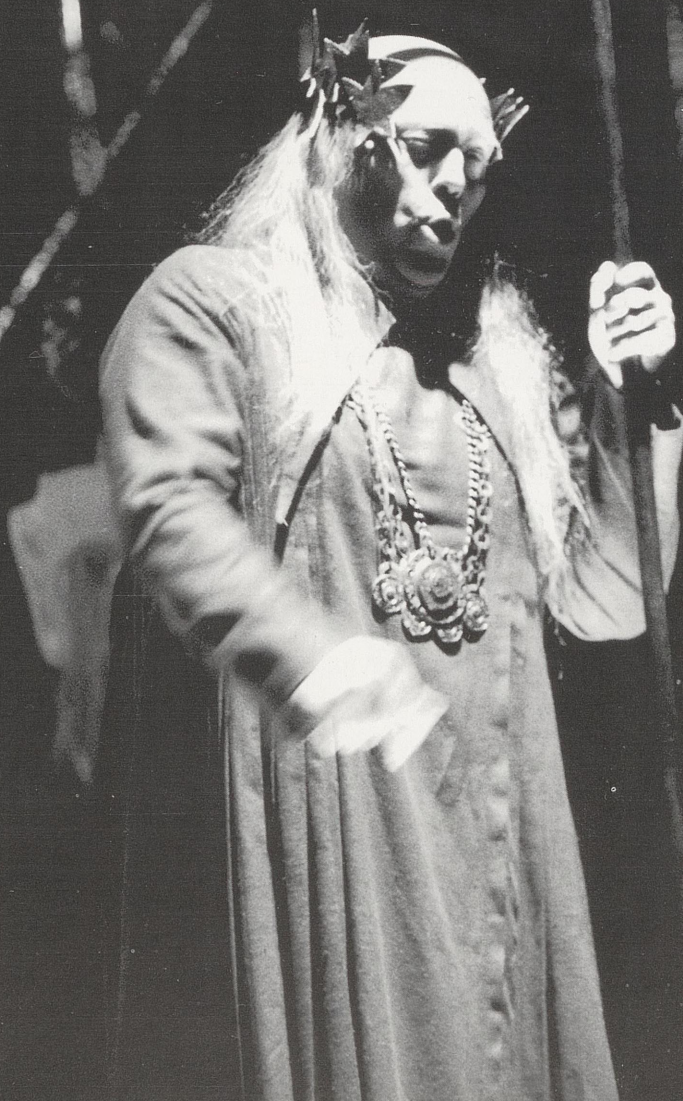
Dionysos var verdslig, innrettet på livet her og nå. Dionysos var vinens gud, men han var samtidig så mye annet, og fremfor alt var han ikke den godmodige overvektige biedermeier-»Bacchus» som vi kjenner fra langt senere epoker. Han var Backos, en ekstasen og livsgledens gud, men også en gud som gjennom sitt nærvær forvandlet denne verden for menneskene og punkterte hennes naive og selvsikre oppfatning av dens sammenheng. Han er «uendelig forferdelig, og med uendelig mildhet», men altså forferdelig for dem som stenger sitt blikk og sitt sinn for de andre dimensjonene, det fremmede og annerledes i livet som kommer til syne i kulten. Dionysoskulten inneholdt dermed et sterkt revolusjonerende, grense-sprengende element, og man kan tenke seg at det fantes en sterk interesse for å få denne dynamitladede kulten bastet og bundet i mer ordnede former.

*Jan Stolpe i forordet til Backanterna,
Atlantis 1987.*

Å erkjenne det dionysiske innebærer en aksept av smerte og død som en del av livet og å utholde hele spekteret fra smerte til ekstase, også den smerte man kjenner ved 'forløsningen' fra den lammende stagnasjon som tilpasningen til forventningene fra kultur og familie innebærer.

*Tom Moore: Puer Papers, Artemis and the Puer;
Irvings Spring, 1979*

E V R I P I D E S

Bakkantinnene er Evripides' siste tragedie. Evripides selv fikk aldri se den spilt. 76 år gammel, år 406 f.Kr., døde han i Makedonia, hvor han hadde søkt tilflukt. Om det skjedde frivillig eller i påtvunget landflyktighet fra det Athen han elsket så høyt, det vet man ikke. Athen var under store deler av 400-tallet f.Kr. en blomstrende stormakt, men den langvarige peloponnesiske krig, der Sparta og Athen i nesten 30 år kjempet om Grekenland, ble Athens fall. To år etter Evripides' død måtte bystaten kapitulere.

Evripides observerte og beskrev i stykke etter stykke athenernes ugjerninger, krigens faser, menneskets utsatthet og vettløs og meningsløs ondskap. Han skildrer mennesker som tidligere ikke var ansett for å være presentable på scenen, lidelsesfulle kvinner, slaver, bønder. Det sies at Evripides skrev sine skuespill i en grotte på øyen Salamis og «hans vers sang som havet bølger og stormer, brenningene slår og ulykkens brottsjøer presser seg mellom trange og bratte klippevegger».

Bakkantinnene ble første gang fremført i 405 ved

Dionysosteatret i Athen, i regi av forfatterens sønn. Et langt sørgetog til minne om Evripides innledet årets

Dionysosfestival, lengst fremme i toget ble det sagt at den 90 år gamle Sofokles skal ha gått sørgekledd. Begge hadde i 50 år kjempet mot hverandre i de årlige tragediekonkurransene.

Evripides vant bare fire ganger, første gang i 441, men er i dag den mest spilte av de store tragedieforfatterne.

Når det gjelder Dionysos og den kult som fantes omkring guden, så er kveldens drama en av de viktigste kildene. Det finnes spredte dokumenter om Dionysoskulten, men intet av dette er så omfattende som *Bakkantinnene*.

Av Evripides' 90 tragedier er 19 stykker bevart, hvorav den eldste er *Alkestis* fra 438, og den yngste *Bakkantinnene*, fra 406. Blant de øvrige er:

431: Medeia	415: Trojanerinnene
430: Heraklidene	413: Elektra
428: Hippolytos med kransen	412: Helena
426: Hekabe	408: Orestes
Andromake	407: Ifigenia i Artis
424: Hiketides	
Herakles	

MODERNE MUSIKKDRAMATIKK

åpent debattmøte

Trenger vår tid MUSIKK teater, musikkTEATER
eller MUSIKKTEATER?

Hvordan blir opera mer enn dårlig teater?

Tid: Fredag 23. mai kl. 14.00-17.00

Sted: SAS Radisson Hotel Norge, Ole Bulls plass, salong 5

Utgangspunkt:

Operaen *Hoffmanns Eventyr* av
Jaques Offenbach, i regi av Berlins Komische Oper,
Grieghallen 21. og 23. mai.

Det musikkdramatiske verket *Bakkantinnene*
av Håkon Berge, basert på en tragedie av Evripides,
Den Nationale Scene 21. - 23. mai

Innledere:

Regissør Stein Winge
Kritiker Mona Levin
Komponist Olav Anton Thommessen
Kritiker Anders Beyer

Til stede er også:

Regissør Harry Jupfer
Regissør Bentein Baardson
Komponist Håkon Berge
Koreograf Torill Bernatek

Møteleder:

Programsekretær Torkil Baden, NRK

Åpent for alle / gratis adgang

Arrangør:

Kritikerlaget for teater, musikk og ballett
og Festspillene i Bergen

02sd 14291

Depotbiblioteket

02sd 14 291

DEN NATIONALE SCENE

A/S Den Nationale Scene

Postboks 78, 5001 Bergen.

Telefoner: 55901780 (adm)

55901790 (bill.kontor) / 55901788 (salgsavd.)

Programhefte nr. 5/97

Ansvarlig utgiver: Aksel-Otto Bull

Redaktør: Sverre Chr. Wilhelmsen

Foto: Øystein Klakegg

Grafisk utforming: Lasse Berntzen

Produksjon: Knudsen Grafisk

Våre samarbeidspartnere:

BRAATHENS SAFE

